

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
Via e-post:
ju.L1@regeringskansliet.se

Datum
2015-09-15

Ert dnr
Ju2015/4666/L1

Vårt dnr
2015/134

Beträffande remiss av betänkandet – Nya regler för revisorer och revision SOU 2015;49

Näringslivets Regelrådet NNR har erhållit det aktuella betänkandet på remiss och önskar att lämna följande synpunkter.

I det aktuella betänkandet presenteras ett flertal förslag gällande revision till följd av ändringar som ägt rum i det som benämns EUs revisionspaket. Detta regelpaket innehåller flera olika delar som Sverige måste införliva i svensk rätt och för vissa av reglerna i unionens överliggande regelverk finns det vissa valmöjligheter. Kommittédirektiven lyfter fram att föreslagna förändringar främst ska medverka till att öka kvaliteten på revisionen och öka den finansiella stabiliteten. I betänkandet presenteras mot denna bakgrund ett flertal förslag till förändringar av reglerna för revision av företag som benämns av allmänt intresse.

Revision får anses vara en fråga som är nära förknippad till hur bolagen styrs med den ordning och den tradition som finns i Sverige vad avser ägarstyrning. Revision kan i en sådan kontext vara vitalt för att säkerställa att redovisningen i bolagen hanteras i enlighet med gällande regler och praxis. En rättvisande redovisning är naturligtvis även vitalt för att kapitalmarknaden ska fungera. NNR finner att för många delförslag gör utredningen välgrundade val i förhållande till vad ändringarna i överliggande direktiv och förordning kräver. NNR väljer därför snarare i detta yttrande att fokusera vår synpunkter på frågor där det finns olika alternativa lösningar för att fullgöra överliggande regelverk.

Utredningsdirektiven lyfter tydligt fram och betonar att utredningen särskilt ska titta på förutsättningarna som gäller företag inom den finansiella sektorn. Av direktiven ges ingen direkt vidare motivering angående själva problemformuleringen som ligger grund för åtgärder riktade mot företag i den finansiella sektorn och varför det kan anses vara motiverat med eventuellt särskilda åtgärder. Det som lyfts fram är att endast mer övergripande eformuleringar om att det synbara oberoendet behöver främjas genom åtgärder som byrårotation.

NNR kan konstatera att när det gäller frågan om revision i den finansiella sektorn och i synnerhet kopplingen till frågan om finansiell stabilitet gör valet av åtgärder till en synnerligen komplex frågeställning. Utredningen presenterar ett förslag som innebär särskilda krav på rotation för den finansiella sektorn. Utredningen har fått tydliga direktiv och har därav inte haft några reella skäl att pröva lämpligheten med särskilda krav på rotation i den finansiella sektorn.

Inom ramen för en diskussion om lämpligheten för att öka den finansiella stabiliteten – med revision - måste frågan betraktas i rätt kontext. Till följd av den diskussion som ägt rum med anledning av händelserna runt om i världen inom finansbranschen med olika typer av problem under det senaste decenniet har trots allt en stor mängd nya regler introducerats. Om målet är att öka den finansiella stabiliteten måste regeringen beakta och förhålla sig till dessa omständigheter. Finansinspektion har i närtid t.ex. presenterat en föreskrift om ledning och styrning där även frågan om revisionens roll behandlas. Det finns således redan en stor mängd åtgärder som introducerats med samma syfte och som sannolikt har en bättre precision än de åtgärder som här presenterats.

Det kan tyckas att den finansiella sektorn är en homogen grupp företag, men faktum att det finns en mängd företag verksamma inom sektorer och av högst varierande storlek. De senaste åren har det kommit en mängd olika regleringar som gäller från första omsättningskronan och utlöses av att Finansinspektionens utövar tillsyn och på det sättet träffar en stor mängd företag. Långt ifrån alla har en verksamhet som kan anses påverka den finansiella stabiliteten. De förslag som här presenteras kommer ytterligare att öka kostnaderna för berörda regelverk och därmed hämma dynamiken i och effektiviteten i berörd bransch. Med denna utveckling och presenterat förslag kommer inträdesbarriärerna ytterligare att öka. Genom den komplexitet som tillsynsmyndigheterna på det finansiella området redan har att hantera med en mycket stor mängd information från olika källor bör frågan resas om riskerna försvinner eller bara flyttas. En rimlig slutsats är att olika myndigheter får bära ett större ansvar.

NNR ser att det kommer uppstå problem med att det inte finns några regler beträffande koncerner verksamma i flera olika länder. Det får antas att ett flertal av dessa för att få med priset på revisionstjänster anlitar samma revisionsföretag för hela koncernen och med nationella regler blir det svårare att få till sådan process och därmed sannolikt en ökad kostnad. Enligt NNR måste det vara en huvudregel att Sverige bör hålla sig till unionens regler och undvika det som brukar benämnas *gold plating*. Det medverkar till att fragmentera den inre marknaden och till ökade kostnader som någon alltid i slutändan får betala. I detta fall är målbilden komplex och enligt NNR är det inget i sak som kan motivera nationella val. Därtill får det anses vara komplexa verksamheter och som ofta bedrivs i en internationell miljö med dotterföretag eller andra typer av företagskonstellationer, I sådan komplex miljö tar det flera år för det granskade företaget att sätta sig in i verksamheten, vilket talar emot byrårotation med för korta tidsintervall i denna typ av företag.

En annan dimension av detta är att flera företag som här berörs har speciella funktioner som hanterar företagets risker och tillgångar där det inte är ovanligt att dessa ligger i ett särskilt dotterföretag och som därmed kan stå under Finansinspektionens tillsyn. Med presenterat förslag skulle även det för dessa koncerner kunna innebära extra kostnader för revision givet att förslaget skulle bli en realitet.

När det faller frågan om sanktioner har utredningen gjort ett grundligt arbete om den komplexa juridiska frågan beträffande hur de administrativa sanktionsavgifter som införts i revisionsdirektivet ska betraktas från ett straffrättsligt perspektiv i Sverige. Utredningen presenteras ett förslag i själva betänkandet och ett alternativ i bilaga 7. Av dessa förslag finner vi att det som presenteras i själva betänkandet får anses vara den bästa lösningen.

NNR finner att förslaget om ikraftträdande för byrårotation är olämpligt med hänsyn till att dessa uppdrag normalt är kopplade till de granskade företagets räkenskapsår. Det borde vara en väsentlig omständighet som borde beaktas när frågan om ikraftträdande och övergångsbestämmelser är föremål för diskussion. Vi finner att det vore mer lämpligt med något längre tidsfrist som kan skapa bättre förutsägbarhet och tid till anpassningar, vilket istället talar för ikraftträdande och övergångslösningar till den 1 januari 2017 eller senare.

NNR finner att det i konsekvensanalysen borde presenteras någon form av effektanalys som belyser hur förslaget på särskilda regler avseende byrårotation för finansiella företag ska medverka till ökad finansiell stabilitet. Av direktivet följer att utredningen ska belysa lämpligheten med förslag av denna karaktär och det borde därmed följa någon form av målanalys som kan påvisa förslagets lämplighet.

Näringslivets Regelnämnd

Tomas Lööv